

Thanos Stavridis & DROM

01. Gaida 3:07 02. Raikos 5:18 03. Trite Pati 3:25 04. Patrounino 4:04 05. Vassili's Dream 1:22
 06. Zaramo 9:49 07. Poustenno 6:10 08. Sbarsko 5:07 09. Karzilamas 5:39 10. Sofka 3:53
 11. Sirto 7:37 12. Vassili's Dream (Angelos edit) 1:30

THANOS STAVRIDIS & DROM

fygame

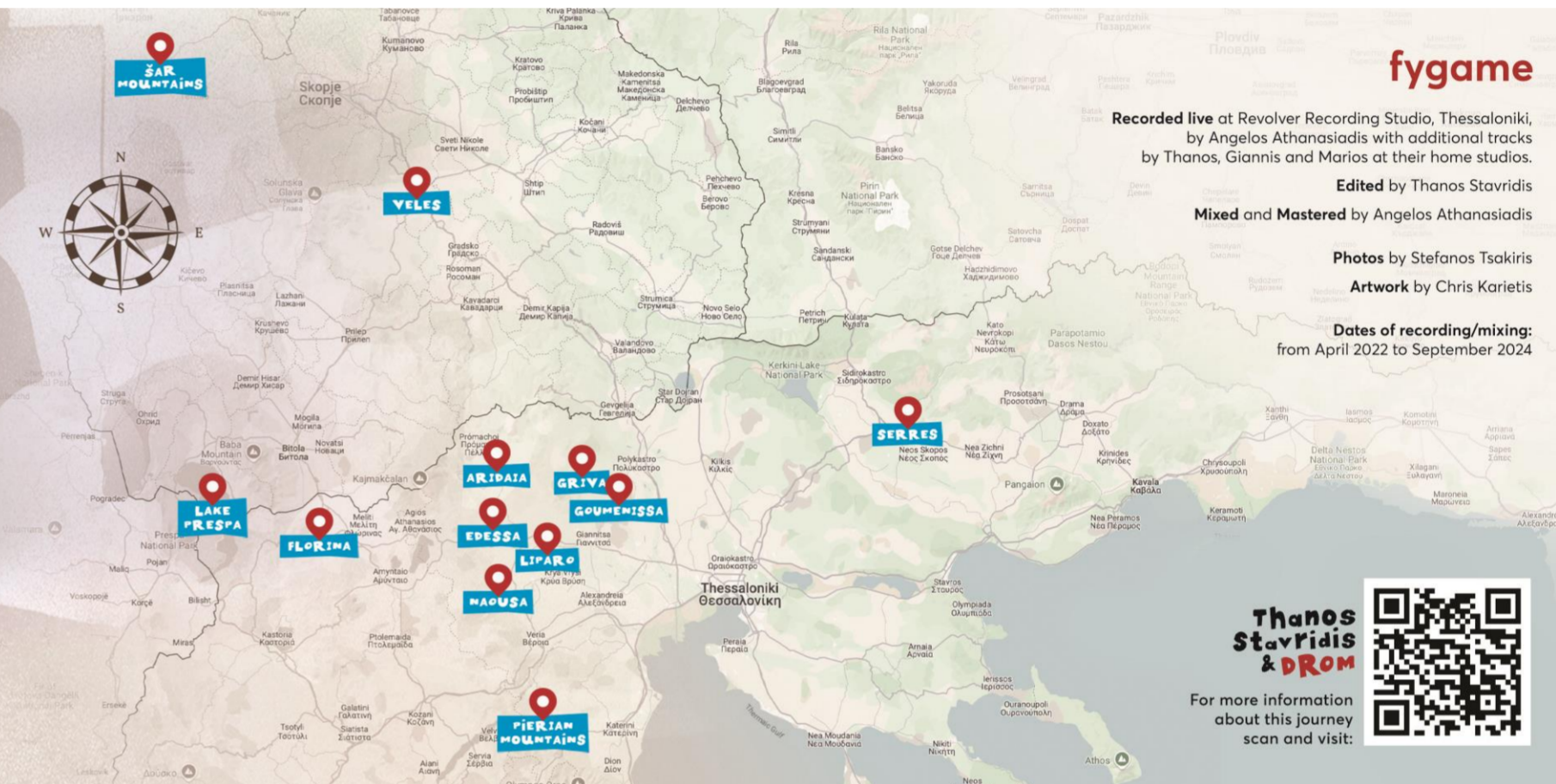
Thanos Stavridis & Drom proudly present their first album, "fygame" (let's go on Greek), featuring music that is both heard and danced to in the wider region of Macedonia, particularly on the Greek side. It's important to note that in popular culture, boundaries are often blurred.

This music, which frequently includes lyrics in a language spoken and understood by the diverse communities on the Aimos peninsula for the past 300 years, reflects the shared land, images, flavors, aromas, and sounds of these groups. Unfortunately, to survive in Greece, many have lost their native words, leaving only the music to endure. It is also of big importance to emphasize that traditional music in a very big percentage is used to be played for dance and that each song has a dance referring to it. By interpreting them through our own experiences and aesthetics, we seek to contribute to the continuation of this rich musical heritage, passing it down from generation to generation.

Thanos Stavridis
 musician, composer and musicologist

A big "thank you" to Christos Apsis for his contribution to the research surrounding the material.

fygame

Recorded live at Revolver Recording Studio, Thessaloniki, by Angelos Athanasidis with additional tracks by Thanos, Giannis and Marios at their home studios.

Edited by Thanos Stavridis

Mixed and Mastered by Angelos Athanasidis

Photos by Stefanos Tsakiris

Artwork by Chris Karietis

Dates of recording/mixing: from April 2022 to September 2024

For more information about this journey scan and visit:

contributors:

Vassilis Athanasios: clarinet, saxophone

Thanos Stavridis: accordion, production supervision

Marios Makris: electric guitar on tracks 1, 6, 9

Giannis Karakalpakidis: electric bass

Christos Tassios: drums, daouli

1. Gaida
 One of the most beloved dances of the wider region of Macedonia, where the clarinet is played in a way that resembles the sound of the baglari (lyrids). With melodies mainly played in its western part, and have a groove quite similar to the style in which the daouli drums are played in the Serres region, a style that has also influenced the way more contemporary ensembles play across the Balkans.

2. Raikos
 A melody from Central Macedonia that was first heard and spread in the Aridaia region by the clarinetist Giannakis Zlatanis, one of the "masters" of the old style of the area. It is also known as "Stavroskoniaki". The steps of the dance with the same name are those of the "Tikseski" dance, adapted to the 7/8 rhythmic pattern (3+2+3).

3. Trite Pati
 An alternative name for this melody is "Zavitsena", which translates to "drugged". It originates from the villages of the Edessa and Aridaia regions. This melody is also known in the villages of the Nousseo plains under the name "Liportika" (after the village of Lipori or "45").

4. Patrounino
 The instrumental melody, without lyrics, belongs to the repertoire of melodies associated with the Patrounino dance. The name "Patrono" is a female name. As the track progresses, the melody of the song "Stojne le Stojne nevsto" can be heard, a song famously performed by one of Macedonia's greatest female voices, Vaska Ilieva. The Patrounino dance, with a rhythmic pattern of 1/8 (3+2+2+2+2), is danced in Edessa, Aridaia and the Pella mountains region, while in Aleksandria and Goumenissa, it is performed during the traditional Twelve Days of Christmas celebrations.

5. Vassili's Dream
 An improvised melody by Vassilis that was born in the studio, with Thanos later teasing and playing around with it.

6. Zaramo with a transition to a fast Hasoriko. The famous "Tikino oro" by the great Ferus Mustafon, which was released on the album "Anzamb! Ferus Mustafon: oro i doida" in 1987 by Jugoton, became a great success at dances and festivals in the Florina region. In the 1990s, it was frequently played by the orchestra "Pa Aridaia". In the Florina region, Zaramo (zo rama, meaning "for the shoulder") refers to the Hasoriko dance, which is very popular and traditionally starts slowly before accelerating—similar to many dances from Macedonia and Thrace.

In the fast section, two well-known melodies can be heard: Uziako kolo, one of the most beloved tunes across the Balkans, named after the Serbian city of Uzice. It was composed by the then-Yugoslav accordionist Milija Srasojenic and was released in 1962 by Diskos. The melody from the song "Tigro mi Lenka na vodentisa" (translated as "Lenka goes to the watermill"), which was recorded by the duo Sarveski-Ilieva in 1965. The music was composed by Angel Nancevski, with lyrics by T. Cerepanovski, and the song was released by PGP (Produkcija Gramofonskih Plod).

7. Poustenno
 One of the most popular dances in the Florina region, Poustenno follows a 3/8 rhythmic pattern (2+2+2+2+2+3). It is also played and danced in the Albanian villages around the Prespa Lakes, as well as in villages of North Macedonia, where it is known as Berance oro and follows a 12/8 rhythmic pattern (3+2+3+2). The dance takes its name from the word "poustas", which translates as something tied that is then released or untied, hence the Greek interpretation of the dance's name as "Lyta" (loosening or released). In this particular performance, a selection of beloved instrumental and improvisational melodies created by the band can be heard.

8. Sbarsko
 Another song that has "lost" its lyrics. Sbarsko is the name of the village Pella in the present-day municipality of Almopia. The dance is performed as Molavo in Aridaia and is known with two or three different sets of lyrics. Two versions of the lyrics have been recorded—one by Mice Dimitrov and another on the album Mielten.

9. Karzilamas
 As is well known, the Roma are predominantly the musicians of the Balkans, and it would not be right not to play a Roma khoros as a small tribute to the musicians who, like bees, traveled from village to village, collecting melodies and spreading them, thus contributing in their own way to the preservation of many of these tunes. The rhythm is 9/8 (2+2+2+3), and the dance is typically performed in couples facing each other.

10. Sofka
 A song and dance from the village of Griva in the Goumenissa area, performed in a 7/8 rhythmic pattern (3+2+2). "Sofka no tarko" is the title, and the lyrics tell the story of little Sofka, who became ill. Her father took her to get up and go to the doctor in Goumenissa, where it was discovered that Sofka was pregnant! This is a characteristic example of the themes in many traditional songs, which often describe everyday events.

11. Sirto
 The most widespread dance throughout Macedonia, as well as in Greece and the Balkans, performed in a 7/8 rhythmic pattern (3+2+2).

12. Vassili's Dream (Angelos edit)
 In this particular performance, melodies that are very beloved in the Florina region, where Vassilis Athanasios comes from, can be heard. The piece starts with a small improvisational melody, a tradition also common throughout the Balkans, with various regional names. Some examples include "gogi" in the Florina area, "gole" in Aridaia, "gouvana" in Episkopi and the plains of Nousseo, "suleti" or "koudeti" in Epirus, and "banvo" in Bulgaria, among others. The first melody heard is "stara dounovo oro", also known as "valdika", which possibly indicates the origin of this melody from the Veles region. This is followed by another popular melody, "Raspukalo Sar plinina" or "Se novai Sar plinina". It was first released in 1976 with the voice of the legend Aleksandar Sarveski on PTP and again in 1979 with the voice of Petroska Kostadinova from RTV Ljubljana. The song refers to the Sar Plinina mountain, where there were mines worked by laborers from the surrounding areas. The story of the song tells that the mountain cracked and fell, trapping three shepherds, who then beg the mountain to spare them. "I have a wife, and she will mourn me," said the first. "I have a sister, and she will mourn me," said the second. "I have a mother, and she will mourn me," said the third. And the mountain responded: "The wife will mourn for six weeks, the sister for a year, and the mother forever."

συμπειρασιες:

Βασίλης Αθανασίου: κλαρίνο, σαξόφωνο

Θάνος Σταυρίδης: ακορντεόν, επιμέλεια παραγωγής

Μάριος Μακρής: ηλεκτρική κιθάρα στα 1, 6, 9

Γιάννης Καρακαλπακίδης: ηλεκτρικό μπάσο

Χρήστος Τάσιος: τύμπανα, νταούλι

thanosstavridis.com

1. Γκάιτα
 Ένας από τους αγαπημένους χορούς της ευρύτερης περιοχής της Μακεδονίας με μελωδίες που παίζονται κυρίως στο δωτικό κομμάτι της στον οποίο το κλαρίνο παίζει με τέτοιο τρόπο που να παραπέμπει στο παίξιμο της γκάιτας και παγιμένες με ένα groove αρκετά κοντά στον τρόπο που παίζουν τα νταούλια στην περιοχή των Σερρών τα οποία διαμορφώσαν και τον τρόπο που παίζουν αντίστοιχα και στα υπόλοιπα Βαλκάνια τα πιο σύγχρονα σχήματα.

2. Ράικος
 Μελωδία της κεντρικής Μακεδονίας που πρωτοαναπτύχθηκε και διαδόθηκε στην περιοχή της Αριδαίας απ' τον κλαρινίστα Γιαννάκη Ζλατανί (έναν απ' τους «ασαλάους» του παλιού στυλ της περιοχής). Λέγεται επίσης και «Σταυροδρόμικτος». Τα βήματα του χορού με το ίδιο όνομα είναι τα βήματα του χορού «ταψέσκανο» προσαρμοσμένα στη ρυθμική αγωγή 7/8 (3+2+2).

3. Τρίτε Πατί
 Εναλλακτική ονομασία, «Ζαβιτσένα», που μεταφράζεται ως «απορρομένο». Μια μελωδία απ' τα χωριά της περιοχής της Έδεσσας και της Αριδαίας. Η συγκεκριμένη μελωδία είναι γνωστή και στα χωριά του κάμπου της Νάουσας με την ονομασία Liportika (Το χωριό Λιπορά) ή 45.

4. Πατρούνινο
 Η συγκεκριμένη οργανική μελωδία χωρίς στίχο εντάσσεται λόγω στις ρυθμικές στις αγωγές στις μελωδίες του χορού Πατρούνινο (Πατρώνη – γυναικείο όνομα). Στην ελλήξη του κομματιού ακούγεται η μελωδία του τραγουδιού "Stojne le Stojne nevsto" που πρωτοτραγουδούσε εξαιρετικά μία απ' στις μεγαλύτερες γυναικείες φωνές της Μακεδονίας, η Vaska Ilieva. Ο χορός πατρούνινο με ρυθμική αγωγή 1/8 (3+2+2+2+2) χορεύεται στην Έδεσσα, την Αριδαία και τα Πέπλα, ενώ στην Αλεξάνδρεια και τη Γουμένισσα χορεύεται στις εθμικές επιτελέσεις του δωδεκαήμερου.

5. Vassili's Dream
 Μια αυτοχρηματιστική μελωδία του Βασίλη που γεννήθηκε στο στούντιο και επηρεάζει παίζοντας μ' αυτήν ο Θάνος αργότερα.

6. Ζάραμο με γύρισμα σε γρήγορο χασάικο (Zaramo with a transition to a fast Hasoriko). Το περίφημο "Tikino oro" του μεγάλου Ferus Mustafon το οποίο κυκλοφόρησε στο δίσκο "Anzamb! Ferus Mustafon: oro i doida" στα 1987 από τη Jugoton, η έγινε μεγάλη επιτυχία στον χορούς και τα πανηγύρια της περιοχής της Φλώρινας όπου το έπαιζε στη δεκαετία του '90 η ορχήστρα «Pa Aridaia». Ζάραμο (zo rama) απ' τους «όμοσι» στην περιοχή της Φλώρινας ονομάζεται ο χορός χασάικο ο οποίος είναι πολύ δημοφιλής και συνήθίζεται να ξεκινάει άρα και να επιταχύνει όπως πολλοί απ' τους χορούς της Μακεδονίας αλλά και της Θράκης. Στο γρήγορο μέρος ακούγονται το Uziako kolo, μια απ' τις πιο αγαπημένες μελωδίες σε όλα τα Βαλκάνια που για το όνομά του απ' την πόλη της Σερβίας Uziče οι είναι σύνθεση του, τότε Γιουγκοσλάβου ακορντεονίστα Milija Srasojenic που κυκλοφόρησε το 1962 από τη diskos, και η μελωδία απ' το τραγούδι "Tigro mi Lenka na vodentisa" (μπαρ η Λένκα πιάσ τον νεφρούλο) που δημοχορηγήθηκε απ' τον τότε Sarveski-Ilieva στα 1965 κριμωσιστή του Angel Nancevski και στίχους του T. Cerepanovski και κυκλοφόρησε από την PGP (Produkcija Gramofonskih Plod).

7. Poustenno
 Ένας απ' τους δημοφιλέστερους χορούς της περιοχής της Φλώρινας με ρυθμική αγωγή 16/8 (2+2+2+2+2+3) ο οποίος παίζεται και χορεύεται με ίδια αγωγή και μελωδία χωρίς τους συγκεκριμένους χορούς περιγράφοντας σκηνές της καθημερινότητας.

είναι στην Αλεξάνδρεια και τη Γουμένισσα χορεύεται στις εθμικές επιτελέσεις του δωδεκαήμερου.

8. Σμπάρκο
 Άλλο ένα τραγούδι που έχασε τα λόγια του. Σμπάρκο είναι η ονομασία του χωριού «Πευκοιτό το σημερινού θήσου Αλμυτίας. Χορεύεται ως Μολάβο στην Αριδαία και το συναντάμε με 2-3 διαφορετικές περιπτώσεις στίχων. Έχουν προηγηθεί δύο περιπτώσεις στίχων η μία από τον Mice Dimitrov και η άλλη στο άλμπουμ Μέγλεν.

9. Καραζιλάμας
 Όπως είναι γνωστό οι Ρομά είναι ως επί το πλείστον οι μουσικοί των Βαλκανίων και δε θα γινόταν να μη παίζουμε ένα Roma khoros ως έναν ελάχιστο φόρο τιμής στους μουσικούς που σαν τις μελωδίες τραγουδούσαν από χωριό σε χωριό, μεζύζαν τις μελωδίες και τις δίδεσαν, συμβάλλοντας έτσι με τον τρόπο τους στη διάδοση πολλών από αυτές. Ρυθμός 9 σμικ (2+2+2+3) και χορός που κυρίως χορεύεται ζευγαρωτά σε αντικριστά.

10. Σόφκα
 Τραγούδι και χορός από το χωριό «Γρίβα» της περιοχής της Γουμένισσας σε επτάστιχο ρυθμική αγωγή (3+2+2). «Sofka no tarko» και οι στίχοι μας λέει για τη μαμρή Σοφάκια που αρρώστησε και της είπε ο πατέρας της να σηκωθεί να πάνε στο γιατρό στη Γουμένισσα να την εκτέλεσει ο οποίος και διαπιστώνει πως η Σοφάκια είναι έγκυος! Χαρακτηριστικό δείγμα της θεματολογίας των τραγουδιών που αφορούν στις «φορές» περιγράφοντας σκηνές της καθημερινότητας.

11. Σιρτό
 Ο πιο διαδεδομένος χορός σε όλη τη Μακεδονία αλλά και σε όλη την Ελλάδα και τα Βαλκάνια με ρυθμική αγωγή 7/8 (3+2+2). Στη συγκεκριμένη εκτέλεση ακούγονται μελωδίες που είναι πολύ αγαπημένες στην περιοχή της Φλώρινας απ' όπου και κατάγεται ο Βασίλης Αθανασίου. Εκτιμάμε μια μικρή αυτοχρηματιστική μελωδία, κάτι που συνήθεται επίσης σε όλα τα Βαλκάνια και το συναντάμε με διάφορες ονομασίες. Ενδεικτικά αναφέρουμε κίσιες: "gogi" στην περιοχή της Φλώρινας, "γκαντί" στη Αριδαία, "gouvana" στην Εποσκοπή και του κάμπου της Νάουσας, "σοουπέτ η νουμπέτ" στην Ήπειρο, "banvo" στη Βουλγαρία κοκ. Η 1η μελωδία που ακούγεται είναι το "stara dounovo oro" γνωστό κι ως "valdika", το οποίο μας δείχνει ενδιαφέροντας και την καταγωγή της συγκεκριμένης μελωδίας (την περιοχή του όρους Βέλες). Ακολουθεί άλλη μια δημοφιλής μελωδία, "Raspukalo Sar plinina" ή "Se novai Sar plinina" πρωτοκυκλοφόρησε το 1976 με τη φωνή του Βαλίου Aleksandar Sarveski από την PTP και το 1979 με τη φωνή της Petroska Kostadinova από την RTV Ljubljana κι αναφέρεται στο όρος Σκάρδος (Sar plinina) όπου υπήρχαν ορυχεία στα οποία δουλεύαν ως εργάτες απ' όλη τη γύρω περιοχή. Η ιστορία του τραγουδιού μας λέει ότι κάποιοι το βούνο ή έπεσε να πλάκωνε τρεις βοσκούς οι οποίοι με τη σειρά τους το παρασάλενε να τους αφήσει να ηλιθώσουν, έβγα γυναικία και θα με πνεθεί είτε ο πρώτος, «έγω οδεσέρη» και θα με πνεθεί είτε ο δεύτερος, «έγω μητέρα και θα με πνεθεί είτε ο τρίτος κι απάντησε το βούνο: «η γυναικία πνεθεί εζή βρομάδες, η οδεσέρη ως το χρόνο κι η μάνια να πάντας».

12. Vassili's Dream (Angelos edit)